

رسول الله صلى الله عليه وسلم ما را از نماز خواندن و دفن کردن مردگان در سه وقت نهی فرمود: 1- هنگام طلوع آفتاب تا زمانی که بالا نیامده است. 2- هنگامی که خورشید وسط آسمان است تا وقتی که مایل نشده است. 3 - هنگامی که خورشید برای غروب مایل می شود تا اینکه غروب نماید.

از عقبه بن عامر جُهَنی رضی الله عنه روایت است که می گوید: رسول الله صلى الله عليه وسلم ما را از نماز خواندن و دفن کردن مردگان در سه وقت نهی فرمود: 1- هنگام طلوع آفتاب تا زمانی که بالا نیامده است. 2- هنگامی که خورشید وسط آسمان است تا وقتی که مایل نشده است. 3 - هنگامی که خورشید برای غروب مایل می شود تا اینکه غروب نماید.

[صحیح است] [به روایت مسلم]

عقبه رضی الله عنه خبر می دهد که رسول الله صلى الله عليه وسلم اصحابش را از اینکه در سه ساعت خاص نماز بخوانند یا مردگان شان را در این اوقات دفن نمایند، نهی فرمود. منظور از ساعت در اینجا وقت است، یعنی: رسول الله صلى الله عليه وسلم آنان را از نماز خواندن و دفن مردگان در سه وقت نهی فرمود: وقت اول: زمانی که خورشید در حال طلوع کردن است، تا اینکه کاملاً طلوع نموده و بالا بیاید. یعنی در افق طلوع نماید و اشعه و نور آن نمایان شود و ارتفاع بگیرد. در روایت دیگری، مقدار بالا آمدن و ارتفاع خورشید، به اندازه یک نیزه تعیین شده است؛ و در روایتی آمده است: «فَتَرَفَعَ قَيْسَ رُمَحٍ أَوْ رُمَحَيْنِ»: «به اندازه ی یک یا دو نیزه بالا بیاید!» چنانکه ابوداود از عمرو بن عَبَسَه رضی الله عنه روایت نموده است. نیزه نزد عرب سلاحی معروف و مشهور است و از آن در نبردهای خود استفاده می کردند. وقت دوم: هنگامی که خورشید در وسط آسمان است و سایه تا زمان زوال متوقف می گردد. در این حالت چون به سایه نگاه شود، گمان می رود بی حرکت است درحالی که اینگونه نیست و در واقع در حرکت است اما سیر آن کند است. به این ایستادن «قائم الظهيرة» می گویند. خواندن نماز نفلی در این وقت ممنوع است تا اینکه خورشید از وسط آسمان مایل شود و سایه از سمت شرق نمایان گردد. این را برگشتن زوال گویند. این وقت بسیار اندک است و برخی از علما آن را پنج دقیقه و برخی ده دقیقه می دانند. وقت سوم: وقتی خورشید شروع به غروب کردن می کند تا اینکه کاملاً غروب کند. در این سه وقت از دو چیز نهی شده است: اول: نماز نفلی، اگر چه نمازهایی چون تحية المسجد، تحية الوضوء، نماز کسوف و غیره باشد؛ زیرا این نهی عام و کلی است. اما با وجود عام و کلی بودن این حدیث، خواندن نماز فرض در این سه وقت حرام نیست و حدیث ابوقتاده رضی الله عنه که می گوید: «مَنْ تَامَ عَنِ صَلَاةٍ أَوْ نَسِيَهَا فَلْيُصَلِّهَا إِذَا ذَكَرَهَا»: «کسی که از نماز، خواب بماند یا آن را فراموش کند، وقتی به یادش آمد، نمازش را بخواند» این عمومیت را تخصیص می زند. (متفق علیه). دوم: دفن مردگان. پس دفن میت در اوقات نهی شده درست نیست و اگر در این سه وقت مرده ای را به قبرستان ببرند، باید صبر کنند تا وقت نهی خارج شود، سپس دفنش کنند. اما اگر قبل از طلوع خورشید شروع به دفن میت کرده بودند و به دلیلی طولانی شد و خورشید طلوع کرد، به دفن میت ادامه داده و آن را متوقف نکنند. یا چنانچه قبل از زوال شروع به دفن میت نمودند، اما به دلیلی کارشان به طول انجامید و وقت نهی فرا رسید و آنها همچنان مشغول بودند، در این صورت نیز باید به دفن میت ادامه دهند؛ و اگر بعد از نماز عصر شروع به دفن میت نمودند و به دلیلی دفن میت به طول انجامید و با وقت نهی مصادف شد، دفن میت را ادامه می دهند و توقف نمی کنند چون هدف آنها دفن میت در اوقات نهی نبوده است. همانند کسی که در حال خواندن نماز نفلی است که وقت نهی داخل می شود

و در این صورت نمازش را ادامه داده و تمام می کند. مطابق قاعده ای که علما رحمهم الله وضع کرده اند: استمرار و ادامه کار بخشیده می شود اما آغاز به کار در ابتدای وقت نهی شده بخشیده نمی شود.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/10604>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

